

2012. július

Híreink

Az élelmiszer-technológia újdonsága az ehető csomagolás lehet. Egyik példája a WikiCells nevű anyag. Ez egy ehető membrán, amely biológiailag lebomló polimerből és élelmiszerből készül. Ez úgy működhet természetes flakonként, mint pl. a szőlőszem héja. A laboratóriumban már készült membrán paradicsomból, narancsból és szőlőből, tárolva sűrítményt, narancslevet vagy bort. A csokoládé-membránba forró csokit töltöttek. (www.freshpalaza.com)

A spanyol eper-export 2011 december és 2012 március között elérte a 84.000 tonnát, azaz 193 millió eurót. Ez termésben 30, értékben 29%-os növekedést jelent az előző évi kivitelhez képest. Lengyelország, a második legnagyobb európai eper-termelő viszont az elmúlt 40 év legalacsonyab termését szüreteli. A tavalyi mennyiségnél mintegy 40%-kal kevesebb termett idén. (www.corriereortofrutticolo.com, www.fructidor.com)

Csaknem 8 %-kal nőttek tavaly a hazai átlagos termőföldárak, és a földpiac továbbra is jó befektetés marad - derül ki az OTP Jelzálogbank 2012-es termőföld értéktérképéből. (www.agromonitor.hu)

Boldogkőváraljára hívta a kajszitermesztőket a gönci termőtáj legnagyobb szereplője, a Gyümölcsért Kft. Az utóbbi években tapasztalható súlyos kajszipusztulás okait próbálták feltárni és egy kérdőív segítségével pontos felmérést készítenek. Szakszerűen kezelt ültetvényekben, jó erőnlétű fák pusztulnak el hirtelen, változatos tünetek mellett. Legalább öt évig kell folytatni az adatgyűjtést, hogy értékelhető eredményre vezessen. (www.fruitveb.hu)

Az olasz MA.DE.CO. büszkén mutatja be új burgonyáját, a Kék Élvezetet (Delizia Blu). Egészséges krumplinak mondják, mivel gazdag antioxidánsban, és ez adja a természetes kékséget. Évekkel ezelőtt indult a projekt, és remélik, hogy a piac örömmel fogadja az új fajtát. A cégnek egy rózsaszín fajtája is van, ezeket újdonságként próbálja bevezetni az olasz piacra. (www.freshplaza.com)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 4200 hektár meggyültetvény van, és mivel az áprilisi fagy miatt csak a termés bő egyharmada maradt meg a fákon, igen jó árat kínálnak a gyümölcsért az átvevők. A térségi kormányhivatal szakembere szerint a kézzel szedett meggyért kilogrammonként 330-340 forintot is adnak a felvásárlók, míg a géppel rázott ára 210-220 forint. Az idény végére sem igen csökken kétszáz forint alá az átvételi ár. (www.agroline.hu)

A Körte Nemzetközi Kongresszusa 10–25%-os mennyiségi csökkenést jósol az idei szezonnra, országtól és fajtától függően. Az eladók remélik, hogy a kevesebb áru könnyebb eladhatóságot is jelent majd. A nyári körték eladhatósága évek óta egyre nehezebb. (www.fructidor.com)

Egy hektár cseresznyéskertet fedett be egy francia termelő. A technológia hálót és vásznat együtt használ a gyümölcs védelmére. A cseresznyét ez óvja széltől, hidegtől, esőtől és jégtől. Alkalmazásával a rovarok is távol tarthatók. Költsége mintegy 40.000 euro hektáronként. A szerelvény a virágzás után kerül az ültetvény fölé, hogy a beporzást ne akadályozza. (www.fructidor.com)

Nagyon hullámzó a cseresznye-kínálat az európai piacokon. A viszonylag alacsony össz mennyiség ellenére az árak nem emelkedtek nagyon magasra, mivel sok a minőségi probléma. Románia és Bulgária tud viszonylag jó minőséget produkálni, így ők elég magas árat is kapnak az árujukért. (www.freshplaza.com)

Keves málna termett az idén hazánkban. Nagy károkat okozott a fagy, de a júniusi kánikula sem kedvez a gyümölcsnek. A málna kilóját 3-600 forintért veszik át a felvásárlók. A piacokon ugyanakkor 2000 forint fölött van az ár. (Hír TV)

Júliustól novemberig zajlik az alma, körte, kajsz- és őszibarack ültetvények összeírása. A KSH-t törvény kötelezi az ötévenkénti adatgyűjtésre. 993 településen 8700 kérdőívet töltenek majd ki. (infodunaujvaros.hu)

A június eleji viharos időjárás ellenére a tavalyihoz hasonló lehet a dinnyetermés mennyisége az idén - mondta Mártonffy Béla, a Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (FruitVeB) elnöke. A jégverés a békési dinnyetermő terület szélét érintette, máshol jelentősebb károk nem keletkeztek. Az idén várhatóan mintegy 5.000 hektáron terem majd görögdinnye Magyarországon, 180-185 ezer tonna mennyiségben. (FruitVeb hírlevél)

Németországban június 24-én hagyományosan véget ér a spárga szezonja. Idén a mennyiség – elsősorban a tavaszi hidegek hatására – elmaradt a tavalyitól, és a 18 %-kal magasabb árak sem kárpótolták a termelőket a kiesésért. (www.corriereortofrutticolo.com)

Szubjektív

Kasztovszky Zoltán

(Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-Fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft.)

Cseresznye- és meggynevelés

Intézetünkben és szakmai jogelődjeiben több mint 60 éve folyik a cseresznye- és meggynevelés. A cseresznyenevelés munkálatait Brózik Sándor a hazai génforrások feltárása után tájszelekcióval indította el, majd keresztezéses neveléssel és honosítással szélesítette a fajtasortimentet. A nevelési cél elsősorban az érési idő széthúzása (május végétől július elejéig), öntermékeny vagy egymást jól termékenyítő, kiváló áruértékű, nagy gyümölcsű fajták előállítására volt, melynek eredményeként jelenleg 25 db államilag elismert cseresznye fajtaval rendelkezünk.

A meggynevelési munkában az első átütő sikert Maliga Pál érte el, aki keresztezéses neveléssel állított elő új meggy fajtákat. A nevelés célja a hazai termesztés racionálissá tétele volt, új, öntermékeny, különböző felhasználásra (friss vagy feldolgozott) alkalmas, hosszú szüreti időszakot átölelő fajtasorozat kialakításával.

A cseresznye- és meggynevelés jelenleg az Intézet legfontosabb kutatási feladatai közé tartozik, cél a környezetkímélő termesztési rendszerekben is jól használható, betegségekre toleráns, rezisztens fajták előállítása.

Érd-Elvira majori kísérleti telepünkön található a nevelést és fajtafenntartást szolgáló ültetvényeink, a gyümölcs génbank, a vírusmentes nevelés- és alanyfajta törzsültetvények. Itt kerültek beállításra azok a művelési rendszer kísérletek, amelyek az intézeti nevelésű cseresznye-, meggy-, és diófajták hazai és nemzetközi gyakorlatban történő elterjedését segítik elő. A kísérleti telepen található a faiskolánk is, amely a „nosztalgia” fajtától a legújabb fajtáig egész évben jó minőségű vírusmentes oltványokat állít elő.

Legfontosabb eredményeink között említhetjük a 89 államilag elismert saját nevelésű, vagy honosított gyümölcsfajtát, melyek közül 5 magyar, 9 pedig európai unió szabadalom alatt áll. A hazai meggytermesztés 50%-ban, a dió 100%-ban használja a mi fajtáinkat. Legújabb európai szabadalommal védett cseresznye-fajtánk 2 hónapos érési sort ölelnek át. Legkorábbi a Rita® fajta, majd ezt követi a Carmen®, Péter®, Anita®, Vera®, Pál®, Aida®, Axel®.

Ennek a munkának az eredményeként cseresznye, meggy és dió fajok tekintetében Magyarország a „világranglistát” tekintve az élen szerepel a nevelői munkában.

Érden, az Elvira majori kísérleti telep géndiverzitást szolgáló gyümölcs génbankjában - együttműködve az IPGRI-vel (International Plant Genetic Resources Institute) - 2322 tételt őrzünk. A génbank fajonkénti megoszlása a következő: alma: 52 db, körte: 127 db, birs: 15 db, naspolya: 6 db, cseresznye: 431 db, meggy: 246 db, kajsz: 478 db, őszibarack: 256 db, szilva: 366 db, mandula: 238 db, dió: 107 db. Ez Európa egyik legnagyobb ex situ fajtagyűjteménye, amely nevelési programunk számára is nélkülözhetetlen, megőrzése, fenntartása és fejlesztése stratégiai feladat.